

Vsebinsko in finančno poročilo o izvajanju posebnih nalog osrednje območne knjižnice
(Obrazec za poročanje)

Poročevalsko leto 2023

Polni naziv knjižnice: Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem

Naslov (sedež): Na gradu 1, 2390 Ravne na Koroškem

Odgovorna oseba: Aljaž Verhovnik, direktor

Telefon: 02 87 05 424

Elektronska pošta: aljaz.verhovnik@knjiznica-ravne.si

I. Končno finančno poročilo o izvedbi programa posebnih nalog OOK za leto 2023:

Realizacija programa OOK za leto 2023	Viri financiranja (v evrih)			
	MK (fiksni programski stroški) ¹	MK (variabilni programski stroški) ²	Drugi viri	Skupaj
Opravljanje zakonsko opredeljenih posebnih nalog OOK za širše območje	35.330,00	6.000,00	12.575,00	53.905,00
Koordinacija dejavnosti splošnih knjižnic za knjižnični sistem ter projektov na nacionalni ravni		5.000,00		5.000,00
Digitalizacija za širše območje pomembnega domoznanskega gradiva		11.610,00		11.610,00
Brezplačna medknjižnična izposoja za končnega uporabnika		1.500,00		1.500,00
Kompetenčne vsebine	17.600,00	2.400,00	19.504,00	39.504,00
STROŠKI SKUPAJ	52.930,00	26.510,00	32.079,00	111.519,00

¹ Fiksni programski stroški so tisti upravičeni programski materialni stroški, ki so nastali za izvajanje posebnih nalog osrednje območne knjižnice za širše območje.

² Variabilni programski materialni stroški so tisti upravičeni stroški, ki so nastali pri izvajanju programskih vsebin v okviru posebnih nalog osrednje območne knjižnice za širše območje in so odvisni od obsega oziroma količine načrtovanih aktivnosti za izvajanje programskih vsebin.

II. Podrobnejše finančno in vsebinsko poročilo o izvedenih posebnih nalog osrednje območne knjižnice za leto 2023

1. Opravljene zakonsko opredeljene posebne naloge OOK za širše območje. Poročajte o vsebinskem okviru in obsegu dejavnosti knjižnice po zakonsko opredeljenih nalogah, ter doseženih letnih ciljih.

Vsebinsko poročilo:

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij:

Povečan izbor klasičnega knjižničnega gradiva je tudi v letu 2023 predstavljalo gradivo iz obveznega izvoda, ki ga sofinancirajo javne ustanove iz proračunskih sredstev. Gradivo, ki smo ga prejeli preko obveznega izvoda, smo v skladu s pravilnikom obdelali in uvrstili v zbirko in našim uporabnikom in uporabnikom osrednjih knjižnic območja omogočili izposojanje tega gradiva na različne načine: z osebno izposojajo, brezplačno medknjižnično izposojajo in oddaljenim dostopom do informacij. S povečanim in zahtevnejšim izborom smo v lanskem letu pridobili **2.327** enot gradiva.

Po navodilih MZK nismo načrtovali nakupa klasičnega knjižnega gradiva, saj je bila prioriteta nakup podatkovnih baz. Preko konzorcija COSEC smo izvedli nakup podatkovne baze **PressReader, Arhiv Večera** pa je knjižnica izvedla samostojno. Dostop do podatkovnih baz je uporabnikom z **oddaljenim dostopom** zagotovljen **v vseh splošnih knjižnicah in njihovih enotah na območju.**

Območna zbirka (obvezni izvod in e-viri) je bila namenjena uporabnikom širšega območja z osebno izposojajo, brezplačno medknjižnično izposojajo in oddaljenim dostopom do informacij za vse splošne knjižnice na območju.

Povečan in zahtevnejši izbor gradiva in informacij (iz že obstoječe območne zbirke) je knjižnica nudila uporabnikom s širšega območja in si prizadevala pridobivati nove člane s širšega območja Koroške. Gradivo iz obveznega izvoda in e-vire smo splošne knjižnice območja promovirale na spletnih straneh knjižnic in na socialnih omrežjih, s predstavitvami in drugimi dejavnostmi.

Brezplačna medknjižnična izposoja (MKI) za uporabnike med knjižnicami na območju.

Konzorcijska pogodba s Pošto Slovenije velja do leta 2025. Koroške splošne knjižnice na območju so si v letu 2023 med seboj brezplačno po medknjižnični izposoji posredovale **320 enot knjižničnega gradiva in 1** elektronsko posredovan dokument. Knjižnica je imela **647** članov s širšega območja, ki so si izposodili **20.049** enot gradiva.

2. Strokovna pomoč knjižnicam območja:

S svetovalnim delom smo koordinirali razvoj knjižnične dejavnosti na območju 4 osrednjih knjižnic. V okviru knjižničnih dejavnosti, ki so skupnega pomena, smo spodbujali enakomeren razvoj dejavnosti na našem območju, usklajeno delovanje knjižničnega informacijskega sistema, izboljšanje organiziranosti, učinkovitosti in uspešnosti knjižnic.

S srečanji in primeri dobre prakse smo spodbujali sodelovanje med knjižnicami in skupaj reševali nastale težave in probleme.

Izvajali smo izobraževanja in svetovanja ter povezovanja na območju: področje IKT opreme in uporabe e-virov ter izposoja e-knjig, formalna obdelava knjižničnega gradiva (predvsem domoznanskega), prispevanje zgodb in prispevkov partnerjev za vnos na portal Kamra in vnašanje vsebin na Album Slovenije. OOK KOK Ravne je organizirala oz. pripravila strokovna srečanja oz. izobraževanja ter sestanke, svetovanja, med drugim tudi strokovno srečanje, na katerem smo osrednje knjižnice na območju seznanili z odločbo ministrstva in usklajenim

vsebinskim in finančnim programom za leto 2024 ter poročilom o delu in doseženih rezultatih v letu 2023; seznanjali in svetovali smo pri različnih strokovnih vprašanih knjižnic na območju; se trudili strokovna priporočila uresničevati v praksi; organizirali smo srečanja na predlog knjižnic območja; projektih za najstnike, pri prenosu praks z izobraževanjem; pripravili smo tudi strokovno srečanje, na katerem smo z osrednjimi knjižnicami na območju sooblikovali predloge za program nalog in skupnega delovanja na območju za leto 2024. Spodbujali smo udeležbo na izobraževanjih bodisi v fizični obliki ali na daljavo (Učni center MKL).

Na območju smo aktivno sodelovali pri promociji e-virov, pri projektu digitalizacije in projektu Kamra. Nekatere zelo uspešne skupne dejavnosti na območju v preteklih letih, smo nadaljevali in razvijali naprej. V letu 2023 je KOK koordinirala naslednje skupne dejavnosti: Korošci pa bukve beremo, za uporabnika brezplačno medknjižnično izposajo na območju na nacionalni ravni, **»Lahko branje« in »Bodi kul - beri ful«.**

Knjižnicam na območju smo bili vseskozi na voljo za pomoč pri različnih težavah v zvezi z IKT opremo, posredovali smo jim tudi novosti ter koristne informacije glede računalniške opreme. Na voljo smo jim bili tudi za svetovanje na področju načrtovanja in vzdrževanja računalniških sistemov. Na območju OOK smo tudi v letu 2023 omogočali oddaljen dostop do izbranih elektronskih virov. Promovirali smo uporabo sodobnih spletnih storitev v povezavi s knjižnico (e-knjige, zvočne knjige, izposajo slovenskih filmov preko BSF, mCobiss in Cobiss+, Dobre knjige, ...) in drugimi informacijami spletnih portalov Kamre in dLib-a. Informatičarka je aktivno sodelovala v delovni skupini sistemskih administratorjev OOK ter informacije posredovala knjižnicam na območju.

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem **s šolskimi knjižnicami na območju Koroške** zelo dobro sodeluje. Različne dejavnosti, ki jih pripravljamo v sodelovanju z njimi, načrtujemo in izvajamo tako, da smo si v medsebojno podporo pri vzgoji in izobraževanju mladih v bibliopedagoškem in bralno motivacijskem smislu.

Učinkovitost sodelovanja s šolskimi knjižnicami je opazna pri vodenih ogledih knjižnice, ki so po dogovoru s šolami lahko tematski (ob praznikih, s poudarkom na posameznih avtorjih, »zakulisnem« knjižničarskem delu ali celo oblikovani kot delavnice) ali zasnovani v smislu splošnega spoznavanja knjižnice. Predstavitve in vodeni ogledi knjižnice so predvsem namenjeni seznanjanju mladih obiskovalcev z uporabo knjižnice, informiranju o vrstah gradiva, obsegu knjižnične zbirke in knjižnični dejavnosti s poudarkom na dejavnostih za mlade. Spodbujamo in usmerjamo jih pri samostojni uporabi knjižnice, po dogovoru s šolskimi knjižničarji pripravljamo praktične predstavitve iskanja gradiva v bazi COBISS+ oziroma mCobiss ter osnove orientacije v knjižnici, skupaj z UDK-sistemom. Mlade seznanimo z našo spletno stranjo, jih povabimo k njeni uporabi in k uporabi dostopnih elektronskih baz podatkov ter portala Biblos.

Bibliopedagoške ure z uvajanjem v iskanje gradiva in uporabo knjižnice ter njenih storitev smo pripravili v sodelovanju s šolami iz **Dravograda, Šentjanža pri Dravogradu, Radelj ob Dravi, Slovenj Gradca in Šmartna pri Slovenj Gradcu. Obiskalo nas je 6 šolskih skupin z območja, skupno 165 obiskovalcev.**

Koroška osrednja knjižnica Ravne posebno pozornost namenja tudi ranljivim ciljnim skupinam, tako so nas v maju 2023 obiskali učenci Tretje osnovne šole Slovenj Gradec, šole s prilagojenim programom. 18 učencev, razdeljenih v tri skupine, si je ogledalo zbirko Berem zlahka. Za njih smo pripravili in izvedli bralno srečanje.

Večje tematske razstave za otroke in mladino v Pionirski knjižnici Leopolda Suhodolčana pripravljamo ob jubilejih otroških in mladinskih pisateljev, pesnikov, ilustratorjev, ob pomembnejših slovenskih in svetovnih tematskih dnevih ter praznikih, ob obletnicah knjižnih založb, zbirk, nagrad in podobno. **Posamezne tematske razstave si je z območja ogledalo 340 otrok.**

Vsako leto razpišemo stripovski natečaj za najboljši osnovnošolski/srednješolski strip. Šolski knjižničarji našega območja sodelujejo pri spodbujanju k ustvarjanju in zbiranju prispevkov za stripovski razpis – lani smo s širšega območja prejeli 21 prispevkov (skupno smo prejeli 78

prispevkov). Šolski knjižničarji sodelujejo tudi pri organizaciji obiska vsakoletne zaključne prireditve stripovskega razpisa za sodelujoče učence s svojih šol.

Akcija poletnega branja Poletnice je projekt promocije pristočnega branja, ki poteka med poletnimi počitnicami in je namenjen mladim med 7. in 14. letom. V septembru organiziramo zaključno prireditev s podelitvijo nagrad za najboljše bralce. S širšega območja so se akcije udeležili 3 mladi.

Projekt Bodi kul, beri ful je namenjen najstniškim bralcem; nanj so se poleg šol z ožjega območja prijavile tudi šole s širšega območja, in sicer OŠ Neznanih talcev Dravograd (9 sodelujočih), OŠ Šentjanž pri Dravogradu (9 sodelujočih), OŠ Brezno-Podvelka (16 sodelujočih), OŠ Mislinja (6 sodelujočih) in OŠ Šmartno pri Slovenj Gradcu (4 sodelujoči). **Tako je s širšega območja v letu 2023 sodelovalo 44 mladih, vseh sodelujočih pri projektu je bilo 135.** V okviru projekta Bodi kul, beri ful organiziramo tudi uvodno in zaključno prireditev. Uvodne prireditve, ki poteka v Tednu otroka, se je s širšega območja udeležilo 50, zaključne pa 44 mladih. **Skupaj smo lani s šolskimi knjižničarji z območja sodelovali pri 18 dejavnostih, vključili 727 otrok in mladih.**

Korošci pa bukve beremo – bralna značka za odrasle, z vključitvijo lahkega branja. Pri projektu promocije branja za odrasle sodelujejo vse koroške splošne knjižnice ter Slovenska študijska knjižnica v Celovcu. Na celotnem koroškem območju je za bralno značko za odrasle bralo skupaj **599 bralcev** (205 Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika, 104 Slovenska študijska knjižnica Celovec, 59 Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec, 127 Knjižnica Radlje ob Dravi, 104 knjižnica Dravograd).

Knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov na območju OOK izvajamo v knjižnici predvsem v okviru KC za lahko branje (priloga 2, Kompetenčne vsebine), na območju pa smo dejavni tudi v projektu e-seniorji (55+).

V obsegu seznanitve z območnimi nalogami in storitvami območne knjižnice smo izvajali mentorstvo za knjižnične delavce začetnike na območju in študente bibliotekarstva.

Z drugimi OOK na nacionalnem nivoju smo aktivno sodelovali pri:

1. Kamra, nosilec Osrednja knjižnica Celje, vključili smo se v vse aktivnosti v zvezi s portalom in sodelovali na sestankih urednikov (regijska urednica) ter v nadzornem odboru (direktorica) ter pri izobraževanjih za vnos na postal. Območna urednica je sodelovala pri razvijanju, vzdrževanju in koordinaciji portala KAMRA, koordinirala delo v regiji, pridobivala in povezovala aktivne partnerje, dodajala vsebine ter izvajala redakcijo.

2. Brezplačna medknjižnična izposoja za končnega uporabnika na vseh območjih, nosilec OOK Koroška osrednja knjižnica, usklajevali smo vse potrebne postopke.

3. Dobreknjige.si, nosilec Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper in Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica. Sodelovali smo pri spletnem portalu s priporočilno kakovostno literaturo (vnašanje novih knjig in sodelovanje v uredniškem odboru, komunicirali smo z vnašalci na svojem območju (svetovanje, koordinacija, pomoč pri vnašanju, izvajanje predstavitev in izobraževanj, ipd.) ter redno spremljali njihove vnose. Uredniki so se udeležili bralnih klubov za knjižničarje, sodelovali pri ocenjevanju zapisov, pri izboru naj vnašalca na portal, pri organizaciji in izvedbi regijskega srečanja sodelavcev/vnašalcev portala Dobreknjige.si – skupaj celjsko in koroško območje, preko ZOOM-a.

4. Obrazi slovenskih pokrajin, nosilec Mestna knjižnica Kranj, prispevali smo z vnosom vsebin (biografij) in izvajali ter koordinirali regijsko uredništvo. Udeleževali smo se sestankov uredniškega odbora portala (zoom), sodelovali pri predlogih za posodobitve portala, pregledovali in potrjevali nova biografska gesla svojega območja, se trudili pridobivati nove vnašalce na svojem območju, komunicirali smo z uporabniki portala, promovirali portal v lokalnih medijih in na družbenih omrežjih knjižnice, na razpolago so bile promocijske kazalke in oblikovani plakati.

- 5. Koordinacija dela storitev za uporabnike s posebnimi potrebami oz. ranljive skupine,** nosilci knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, PIŠK Murska Sobota, KOK Ravne na Koroškem.
- 6. Učni center MKL,** za usposabljanje OOK in Info točka e-gradiv javnih oblasti, nosilec MKL, Udeleževali smo se organiziranih izobraževanj, ki jih je ponujala MKL.
- 7. Center za razvoj bralne kulture in spodbujanje bralne pismenosti,** nosilec Mariborska knjižnica, aktivno smo sodelovali v delovni skupini in pri vseh aktivnostih. Delovna skupina se je sestajala na tematskih srečanjih. Potrebne so bile vsebinske priprave (pregled gradiva, pridobivanje informacij).
- 8. Domoznanstvo,** nosilec knjižnica Ivana Potrča Ptuj, sodelavki iz domoznanskega oddelka sta sodelovali pri vseh nalogah, ki si jih je skupina načrtala, se udeležili izobraževanj, se vključevali v javno razpravo o problematiki zbiranja, hranjenja in posredovanja domoznanskega gradiva, trajnem ohranjanju digitalnega gradiva, ... Aktivno je bilo tudi sodelovanje znotraj delovne skupine, ki pripravlja enotne domoznanske smernice.
- 9. Skupni portal splošnih knjižnic Knjižnice.si,** nosilec Mariborska knjižnica. Sodelovali smo v uredniškem odboru in oblikovanju uredniške politike, pri vnosu novih in dopolnjevanju obstoječih vsebin po posameznih tematskih področjih, optimizaciji delovanja portala, aktualizaciji vsebin na portalu, promociji portala v vseh vrstah medijev in na različnih dogodkih.
- 10. Koordinacija dela skupine sistemskih administratorjev,** nosilec Mariborska knjižnica. Z namenom uresničevanja dokumenta Strateške usmeritve na področju IKT v splošnih knjižnicah za obdobje 2019–2028 in pomoč splošnim knjižnicam pri načrtovanju in usklajenem delovanju informacijske podpore smo tudi v letu 2023 sodelovali in reševali različne dileme. Seznanili smo se s problematiko dostopa do digitaliziranega gradiva v splošnih knjižnicah, ki je pod avtorskimi pravicami. Sklenili smo, da v okviru manjše skupine sistemskih administratorjev in informatikov v sodelovanju z NUK pripravimo predlog rešitve dostopa do takšnega gradiva. Zadeva se bo nadaljevala v leto 2024, ko se bo na podlagi predloga testiralo izbrano okolje ter posredovalo navodila za realizacijo omenjenega dostopa do gradiva zaščitenega z avtorskimi pravicami.
- 11. Promocija območnosti,** pridružili smo se vsem aktivnostim, ki so bile namenjene skupni promociji OOK.
- 12. Izvajali smo izmenjavo dobrih praks med OOK.**

Zaposleni OOK Koroška osrednja knjižnica smo člani vseh delovnih skupin in uredniških odborov (direktor je bila tudi član Upravnega odbora Kamre). Redno smo se udeleževali sestankov in aktivno sodelovali v delovnih skupinah.

3. Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva:

Koordinatorica OOK Ravne je koordinirala zbiranje informacij o zavezancih za obvezni izvod in v sodelovanju s splošnimi knjižnicami na območju zavezanca za oddajo obveznega izvoda sproti obveščala o zakonskih obveznostih za njegovo oddajo.

Koordinatorica je NUK posredovala informacije o zavezancih za obvezni izvod, ki smo jih pridobili s strani knjižnic na območju.

V lokalnem prostoru smo povezovali posameznike in organizacije ter z njimi sodelovali pri skupnih projektih in jih tudi koordinirali. Koordinirali smo popularizacijo posebnih zbirk (domoznanske) z vodenji, ogledi, razstavami, spletno stranjo, portalom Kamra in dLib. Predstavljali smo možnosti, ki jih ponujata domoznanska zbirka in lokalna bibliografija Koroške za izvedbo raziskovalnih in seminarskih nalog pri izbirnih vsebinah. Z večjo domoznansko razstavo in manjšimi priložnostnimi razstavami smo popularizirali gradivo iz posebnih zbirk na območju in koordinirali vodene ogleda za vse zainteresirane skupine.

Koordinirali smo posebne tematske predstavitve digitaliziranega gradiva (dLib) in zgodbe na portalu Kamra v območnih knjižnicah. Tako smo z vsebinami digitaliziranega gradiva seznanili strokovne delavce knjižnic in hkrati tudi uporabnike in javnost na celotnem območju.

Uporabnikom in strokovnim delavcem knjižnic z območja (knjižnice Radlje, Slovenj Gradec, Dravograd) smo posredovali zahtevnejše domoznanske informacije ter jih seznanjali z domoznansko in ostalimi posebnimi zbirkami (prav tako tudi šole, javnost, medgeneracijske centre, sorodne kulturne ustanove). Osrednje knjižnice na našem območju v okviru območnih nalog vseskozi obveščamo o novih digitaliziranih vsebinah in različnih možnostih informiranja uporabnikov v zvezi z gradivom. Gradivo v okviru različnih spletnih gostovanj in dogodkov v knjižnicah tudi predstavljamo. Koordinirali smo bibliografsko obdelavo domoznanskega knjižnega in neknjižnega gradiva, člankov, drobnih tiskov, antikvarnega in rokopisnega gradiva, normativno kontrolo oz. osrednjim knjižnicam nudili strokovno pomoč pri razreševanju identitete domačih avtorjev in gesel. **Število redaktiranih zapisov: 88**

Nastale probleme smo reševali sproti (strokovna srečanja, razgovori, informacije po telefonu, e-pošti), koordinirali smo (med knjižnicami območja) pomoč in svetovanje pri obdelavi zahtevnejšega gradiva oz. gradiva z njihovega lokalnega območja.

Koordinatorica za domoznanstvo je aktivno sodelovala v okviru delovne skupine za domoznanstvo, ki jo koordinira Knjižnica Ivana Potrča Ptuj. Sodelovali smo pri vseh načrtovanih aktivnostih, izobraževanjih za leto 2023 in aktivno prispevali svoj delež k skupnemu napredku. Udeležili smo se vseh sestankov delovne skupine domoznancev OOK, v živo v Mestni knjižnici Ljubljana ali preko spletne konference Zoom.

Skrbeli smo za pretok aktualnih informacij s področja domoznanstva med OK in za strokovno sodelovanje z drugimi sorodnimi ustanovami in združenji (muzeji, arhivi, ZBDS).

V letu **2023** je bilo evidentiranih **2.560** časnikov, časopisov in revij, kreiranih je bilo **664** zapisov za članke, od tega **386** za širše koroško območje.

Kamra:

Sodelovali smo pri razvijanju, vzdrževanju in koordinaciji portala KAMRA, koordinirali delo v regiji, navezovali stike s potencialnimi partnerji, dodajali vsebine ter izvajali redakcijo.

Tudi v letu 2023 je kot aktivna vnašalka vsebin sodelovala Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec. Ostali dve osrednji knjižnici, Dravograd in Radlje ob Dravi, zaenkrat še ne prispevata vsebin.

Dobro sodelovanje s posamezniki (zbiralci domoznanskega gradiva in publicisti) ter sorodnimi inštitucijami potrjuje, da prepoznavajo portal kot odlično spletno mesto za popularizacijo različnih tem. Vse vsebine, ki jih prispevajo za portal Kamra preoblikuje in vnese območna urednica.

Koroška je na portalu Kamra bogatejša za naslednje število vsebin: 5 digitalnih zbirk (42 poglavij/podzbirk), 286 MM elementov, 3 novice.

Obrazi slovenskih pokrajin:

Urednica portala Obrazi slovenskih pokrajin na našem območju je aktivno sodelovala v okviru delovne skupine urednikov (za koordiniranje in portal je sicer pristojna/zadolžena Mestna knjižnica Kranj). Prispevali smo nova gesla za portal in koordinirali ter obveščali potencialne vnašalce na območju o izobraževanjih ter jim svetovali in pomagali pri morebitnih težavah in vprašanjih. Portal OSP smo promovirali na spletni strani knjižnice in družbenem omrežju Facebook, na razpolago so bile promocijske kazalke.

Usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva s svojega območja:

Načrtna izgradnja in upravljanje knjižničnih zbirk zahtevata tudi odpis knjižničnega gradiva. Koroške splošne knjižnice smo v skladu s Pravilniki o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva in s strokovnimi navodili NUK-a izvajale načrtovani in kontinuirani odpis knjižničnega gradiva, saj le z aktualno zbirko lahko zadovoljujemo potrebe svojega okolja in uporabnikov. Koroška osrednja

knjižnica je izloženo in odpisano gradivo usmerjala. Tudi sicer smo pri vprašanju izločanja in odpisa knjižničnega gradiva individualno svetovali knjižnicam na območju. Prejeli smo 3 sezname izločenega in odpisanega gradiva iz knjižnic: Knjižnica Dravograd, Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec, Knjižnica Radlje ob Dravi. **Število izločenih enot gradiva iz vseh knjižnic (707).**

Promocija območnosti:

Nadaljevali smo s promocijo in predstavitvami vseh nalog OOK, posebnosti Koroške osrednje knjižnice kot območne knjižnice (predstavitve v knjižnicah, medijih...). Uporabnike in širšo javnost smo seznanjali z dostopom do e-virov, ki je zagotovljen za vse splošne knjižnice in njihove enote na območju. Promovirali smo portal Obrazi slovenskih pokrajin in na družbenih omrežjih s številnimi objavami ob obletnicah avtorjev domačinov, ki so kot gesla zastopani v biografskem leksikonu. Dejavnosti in storitve v okviru območnih nalog smo predstavili javnosti na tiskovnih konferencah in na drugih prireditvah. Predvsem pa virtualno na spletni strani knjižnice in na FB profilu knjižnice.

Popularizirali smo območno domoznansko zbirko s posebnimi zbirkami z vodenji, ogledi, razstavami, spletno stranjo, objavami v medijih ... Predstavljali smo možnosti, ki jih ponujata domoznanska zbirka in območna lokalna bibliografija Koroške za izvedbo raziskovalnih in seminarskih nalog. Z večjo domoznansko prireditvijo smo popularizirali gradivo iz naših območnih posebnih zbirk in organizirali vodene ogleda.

Osrednjim knjižnicam in uporabnikom na območju smo ponujali možnost posebnih tematskih predstavitev digitaliziranega gradiva. Tako smo z vsebino digitaliziranega gradiva seznanili strokovne delavce območnih in šolskih knjižnic in hkrati tudi uporabnike in javnost na območju. V Koroški osrednji knjižnici so podobne predstavitve gradiva iz posebnih zbirk že ustaljena praksa. Prav tako smo javnosti predstavljali vsebine na portalu KAMRA, promovirali smo skupno spletno stran slovenskih splošnih knjižnic Knjiznice.si in vse dejavnosti in storitve, vezane na delovanje osrednjih območnih knjižnic.

Sodelovanje z Narodno in univerzitetno knjižnico v Ljubljani:

Z nacionalno knjižnico smo sodelovali pri nakupu podatkovnih zbirk v sodelovanju s konzorcijem COSEC, preko katerega izvajamo nakup e-vira Press Reader, pri izvajanju zagotavljanja storitve dostopa na daljavo do podatkovnih zbirk in pri koordinaciji izločanja in usmerjanja knjižničnega gradiva, ter posredovanju seznamov izločenega gradiva z območja.

Sodelovali smo s Službo za digitalizacijo glede politike trajnega ohranjanja digitalnega gradiva in potencialnih rešitev na tem področju.

Tako zaposleni iz osrednje območne knjižnice kot tudi zaposleni iz splošnih knjižnic na območju smo se udeleževali izobraževanj, ki jih je nudila nacionalna knjižnica.

Koordinacija dejavnosti splošnih knjižnic za knjižnični sistem ter projektov na nacionalni ravni

Nacionalna koordinacija posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic je bila vzpostavljena z julijem 2023 na podlagi 2. odstavka 41. člena Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23): » ... Usmeritve za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic se za obdobje petih let pripravi v okviru nacionalne koordinacije posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic. Nacionalno koordinacijo na podlagi izhodišč ministrstva, pristojnega za kulturo, zagotavljajo osrednje območne knjižnice.« Za obdobje od 1. 7. 2023 do 30. 6. 2025 je bila med Goriško knjižnico in devetimi osrednjimi območnimi knjižnicami ter Združenjem splošnih knjižnic dogovorjena in sklenjena Pogodba o izvajanju storitev nacionalne koordinacije območnosti, pri čemer je opravljanje nalog nacionalne koordinatorice območnosti prevzela Polonca Kavčič, zaposlena v Goriški knjižnici Franceta Bevka Nova Gorica.

Pred tem (marca 2023) je v organizaciji Združenja splošnih knjižnic potekala moderirana strateška delavnica Osrednje območne knjižnice kot nosilke strokovnega razvoja, ki je tim OOK

(direktorji in koordinatorji OOK) vzpodbudila k razmisleku o vlogi in nalogah deležnikov nacionalne koordinacije: direktorjev OOK, koordinatorjev OOK, nacionalnega koordinatorja ter Združenja splošnih knjižnic.

Tudi Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2022–2027 predvideva vzpostavitev koordinacije osrednjih območnih knjižnic na nacionalnem nivoju kot enega od ukrepov za uresničitev cilja Osrednje območne knjižnice kot nosilke razvoja slovenskih splošnih knjižnic, enega od petih strateških ciljev znotraj strateškega področja 1: Izboljšanje lastne organizacije.

Digitalizacija – (časopis, monografija, fotografije, rokopisi)

Potreba po digitalizaciji slovenske kulturne dediščine je pomembna tako za naše širše območje kot tudi za nacionalni nivo. Z njo se nadaljuje kontinuiteta že začete digitalizacije knjižničnih zbirk s širšega območja in hkrati tudi na nacionalnem nivoju. V letu **2023** smo z digitalizacijo časopisa Naš tednik v celoti zaključili. Poleg tega smo uspeli digitalizirati še **12 rokopisov** (10 iz Kotnikov zapuščine in 2 rokopisa iz zbirke Stare listine in rokopisi), **tiskano knjigo** Kunst-topographie des Herzogthums Kärnten iz leta 1888 in fotografsko gradivo iz zapuščine dr. Boštjana Erata.

Z digitalizacijo smo zagotovili popolno dostopnost omenjenega gradiva z enega mesta v digitalni obliki in omogočili zagotavljanje širšega in prostega dostopa knjižničarjem na širšem območju in tudi na nacionalni ravni (posledično pa seveda uporabnikom) do konkretne digitalne vsebine. Istočasno smo z digitalizacijo tudi zaščitili originale ter trajno ohranili del slovenske kulturne dediščine. Pridobili smo digitalne arhivske in ogledne kopije za trajno hranjenje in možnost uporabe le-teh v namene raziskovanja, priprave razstav na območju, objav, izdaj raznih monografij, zbornikov.

Digitalizacija konkretnega gradiva je vsekakor prispevala k podpori in bolj usklajenemu razvoju splošnih knjižnic na širšem območju, k zmanjševanju razlik v razvoju knjižnične dejavnosti na območju in služi kot pomoč knjižničarjem iz splošnih knjižnic na območju in širše pri pripravi analitičnih informacij z različnih področij ter kot podpora dostopanju do konkretnih virov. Hkrati med seboj poveže več partnerjev (del gradiva smo pridobil iz druge knjižnice).

Digitalizirane vsebine (11 letnikov časopisa: 9.646 str., slikovno gradivo: 167 str., monografija: 524 str., 12 rokopisov: 2653 str.) smo vključili na portal dLib, do njih lahko neomejeno dostopajo vsi uporabniki svetovnega spleta. V letu 2023 smo imeli na portalu dLib **40.097** skupnih vpogledov v vsebino in **352.879** vpogledov v metapodatke.

Gradivo je digitaliziral zunanji izvajalec s certifikatom o revizijski skladnosti in z akreditacijo Arhiva Republike Slovenije.

Promocijo digitaliziranega gradiva smo izvajali na spletni strani knjižnice, na družabnih omrežjih (Youtube, Facebook), z objavo člankov oz. prispevkov v lokalnih medijih (časopisi, radio, lokalna TV), predstavitev digitaliziranega gradiva in izobraževanje knjižničarjev o digitaliziranem gradivu po osrednjih knjižnicah in drugih sorodnih institucijah na območju, promocija predavanj na družbenih omrežjih v zvezi z omenjeno tematiko.

Finančno poročilo:

<i>Realizacija fiksnih programskih stroškov, ki so nastali kot posledica opravljanja zakonsko opredeljenih posebnih nalog OOK za širše območje:</i>	znesek v EUR 35.330,00
Prva naloga	10.599,00
Druga naloga	13.778,00
Tretja naloga	10.952,30
Četrta naloga	0
<i>Realizacija variabilnih programskih stroškov:</i>	24.110,00

Nakup domačih in tujih licenčnih elektronskih virov	6.000,00
Projekti digitalizacije za širše območje pomembnega domoznanskega gradiva	11.610,00
Brezplačna medknjižnična izposoja za končnega uporabnika	1.500,00
Koordinacija dejavnosti splošnih knjižnic za knjižnični sistem ter projektov na nacionalni ravni	5.000,00
Programski stroški skupaj	59.440,00

Obrazložitev finančnega poročila:

Za opravljanje zakonsko določenih posebnih nalog OOK za širše območje (fiksni in programski stroški) smo skupno porabili **72.015,00 €**, od tega je ministrstvo financiralo programske stroške v vrednosti **59.440,00 €**, ostale programske stroške v vrednosti **12.575,00 €** je pokrila knjižnica. Nakup dveh podatkovnih baz PressReader in Arhiv Večera je znašal **7.310,00 €**. Od tega je ministrstvo financiralo **6.000 €**, knjižnica je prispevala **1.310 €** lastnih sredstev. Za medknjižnično izposajo (4 območne knjižnice) smo porabili **1.500,00 €**, ministrstvo je na tej postavki odobrilo **3.000,00 €**. V decembru 2023 smo zato zaprosili ministrstvo za **prerazporeditev dela teh sredstev (1.500,00 €)** za pokritje programskih stroškov, ki so nastali v knjižnici kot posledica izvajanja zakonsko določenih posebnih nalog OOK. Za projekt digitalizacije dragocenega gradiva smo porabili **11.610,00 €** (od odobrenih **12.440,00 €**) in tudi na tej postavki nam je ministrstvo odobrilo **prerazporeditev dela sredstev (830,00 €)** za pokritje programskih stroškov, ki so nastali kot posledica izvajanja zakonsko določenih posebnih nalog OOK. Za namen izvajanja koordinacije dejavnosti in projektov na nacionalni ravni smo porabili vsa sredstva ministrstva in sicer **5.000,00 €**. Za izvajanje vsebin Kompetenčnega centra za lahko branje smo skupaj za programske stroške porabili **39.504,00 €**, od tega je ministrstvo financiralo **20.000,00 €**, knjižnica pa je pokrila preostale programske stroške v višini **19.504,00 €**. Ministrstvo za kulturo je v letu 2023 pokrilo skupaj programske stroške v višini **79.440,00 €**, od skupnih stroškov za realizacijo programa območnosti v višini **111.519,00 €**.

1. Kompetenčne vsebine

Podatki o izvedeni kompetenčni vsebini³:

Naziv	Kompetenčni center za lahko branje
Pridobljen status kompetenčnega centra	Januar 2022
Izvedene aktivnosti v letu 2023	Pripravili smo predstavitevno zloženko <i>Kompetenčni center za lahko branje: osnovne informacije</i> , namenjeno splošni in strokovni javnosti. Pripravili smo strokovna izobraževanja za knjižničarje: - <i>Lahko pomagam – pristop k ranljivim ciljnim skupinam</i> v KOKR; - <i>Kompetenčni center za lahko branje</i> v okviru sklopa izobraževanj z naslovom <i>Prilagojeno pripovedovanje in komuniciranje</i> v MKLJ;

³ Poročajte za vsak(o) projekt/storitev posebej.

	<p>- <i>Nadomestna in dopolnilna komunikacija</i> (v sodelovanju z društvom Mavrica izzivov) v KOKR;</p> <p>- predavanje <i>Storitve za ranljive ciljne skupine v Koroški osrednji knjižnici</i> na spletnem strokovnem posvetu v organizaciji Knjižnice Mirana Jarca Novo Mesto <i>Inkluzivnost splošnih knjižnic: Disleksija ter druge motnje branja in pisanja</i>.</p> <p>Pripravili smo tudi strokovna predavanja za splošno javnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predavanje <i>Gluhota in komunikacija</i>; - <i>Skotopični sindrom</i>; - <i>Predavanje o demenci</i>. <p>Udeležili smo se delavnic <i>20 minut za lahko branje</i> v Kopru in Kranju.</p> <p>V časopisu <i>20 minut</i> smo v soavtorstvu objavili promocijski članek o kompetenčnem centru za lahko branje.</p> <p>Na Cobiss blogu smo objavili članek s temeljnimi informacijami z naslovom <i>Prvo leto delovanja kompetenčnega centra za lahko branje</i>.</p> <p>V Knjižničarskih novicah smo objavili strokovni članek, temelječ na analizi ankete med knjižnicami, naslovljen <i>Delovanje kompetenčnega centra za lahko branje v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika</i>.</p> <p>Izvedli smo več strokovnih svetovanj za območne in druge knjižnice: Mestna knjižnica Ljubljana, Mestna knjižnica Kranj, Knjižnica Antona Linhartaradovljica, Knjižnica Mozirje, Knjižnica Šmarje pri Jelšah.</p> <p>Delovanje kompetenčnega centra in zbirke Berem zlahka smo predstavljali ob strokovnih obiskih iz drugih knjižnic: Knjižnica Radovljica, Knjižnica Šmarje pri Jelšah, Knjižnica Slovenj Gradec, Knjižnica Dravograd, Knjižnica Radlje ob Dravi.</p> <p>Izvajali smo delavnice za uporabnike lahkega branja (izobraževanje za samostojno uporabo knjižnice, zlasti zbirke Berem zlahka, predstavitev ponudbe in dejavnosti itd.).</p> <p>Redno smo spremljali novosti na področju lahkega branja in svojo mrežo interesentov med slovenskimi knjižnicami redno obveščali (novice in obvestila o</p>
--	---

	<p>lahkem branju). Na spletni strani smo objavili povezavo, na kateri se lahko kdor koli prijavi na prejetje novic.</p> <p>Pripravljali, vodili in ažurirali smo seznam gradiv v lahkem branju. Seznam je namenjen tako uporabnikom lahkega branja kot tudi knjižnicam in drugim organizacijam (seznam je dosegljiv na spletni strani Koroške osrednje knjižnice https://www.knjiznica-ravne.si/kompetencni-center-za-lahko-branje/seznam-literature/).</p> <p>Skrbeli smo za promocijo lahkega branja tako v lokalnem kot širšem okolju – s sodelovanjem na strokovnih srečanjih, diseminacijo zloženke Kompetenčni center za lahko branje, objavami na spletnih omrežjih in spletni strani, sodelovanjem na delavnicah 20 minut za lahko branje ter prispevki v splošnih (20 minut) in strokovnih občilih (COBISS blog, Knjižničarske novice), s pošiljanjem novic in obvestil ter z delavnicami, razstavo in mentorstvom prostovoljskega dela.</p> <p>Udeležili smo se številnih izobraževanj in strokovnih srečanj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>AccessCult: Dostopnost do kulturne dediščine osebam z invalidnostjo v Sloveniji in v evropskem kontekstu – muzejsko vodenje (MG+MSUM);</i> - SELSI – <i>Razvoj lahkega branja in govornega lahkega jezika</i> (Trst); - SELSI – <i>Easy Language – Speak to be Understood</i> (Riga); - <i>Lahko pomagam? – Pristop k ranljivim ciljnim skupinam</i> (KOKR); - predavanje <i>Gluhoča in komunikacija;</i> - predavanje <i>Skotopični sindrom;</i> - <i>Predavanje o demenci;</i> - <i>Prilagojeno pripovedovanje in komuniciranje</i> (MKLJ); - <i>Knjižnica in starejši</i> (MKLJ); - <i>Knjižnica in ljudje z oviranostmi</i> (MKLJ); - <i>Dan lahkega branja</i> (Zavod Risa, SG); - <i>Train2Validate</i> (LJ; Zavod Risa + partnerji); - <i>Nadomestna in dopolnilna komunikacija</i> (KOKR); - <i>Priseljenci in priseljenke v knjižnici in knjigah</i> (MKLJ); - delavnici <i>20 minut za lahko branje</i> v Kopru in Kranju; - <i>Vključi vse v Erasmus+. Lahko branje pri otrocih in odraslih: priprava učnih gradiv v lahkem branju;</i> - <i>Inkluzivnost splošnih knjižnic: Disleksija ter druge motnje branja in pisanja</i> (SIKMN). <p>Uporabnikom ciljnih skupin smo omogočili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brezplačno članarino, - podaljšan rok izposoje (po dogovoru),
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - podaljšan rok rezervacij (po dogovoru), - mentorstvo prostovoljskega dela. <p>Nudili smo tudi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - storitev »osebni knjižničar«, za katero smo prejeli nagrado ZSK, - individualno in skupinsko izobraževanje uporabnikov ranljivih ciljnih skupin za samostojno uporabo knjižnice, - računalniško opismenjevanje, - bralne skupine, - bralna srečanja po dogovoru, - dostavo knjig po pošti ali na dom (Knjižnica na obisku), - Knjižna paberkovanja: mesečna srečanja starejših ob knjigah, - prilagojeno bralno značko za odrasle Korošci pa bukve beremo, ki poteka tudi v lahkem branju in vključuje stanovalce domov starejših in varstveno delovnih centrov, - Predšolsko bralno značko Petra Nosa, namenjeno najmlajšim in tudi otrokom, uporabnikom lahkega branja, - prilagojena vodenja po knjižnici (t. i. lahki jezik – za tujce), - bibliopedagoške ure, - ustvarjalne delavnice, - odprtje likovne razstave uporabnice lahkega branja.
<p>Ocena doseženih pozitivnih učinkov na razvoj knjižnične dejavnosti na širšem območju</p>	<p>Na nacionalnem nivoju smo izvedli dve predavanji oz. izobraževanji: <i>Kompetenčni center za lahko branje</i> (izobraževanje MKLJ – Prilagojeno pripovedovanje in komuniciranje) ter <i>Storitve za ranljive ciljne skupine v Koroški osrednji knjižnici</i> (Inkluzivnost splošnih knjižnic: Disleksija in druge motnje branja in pisanja, SIKNM), za širše območje pa še: <i>Lahko pomagam? - Pristop k ranljivim ciljnim skupinam v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika</i>, predavanje <i>Gluhota in komunikacija</i>, <i>Skotopični sindrom</i>, <i>Predavanje o demenci</i>, <i>Nadomestna in dopolnilna komunikacija</i>.</p> <p>Z objavo strokovnih člankov na COBISS blogu in v Knjižničarskih novicah smo delovanje kompetenčnega centra za lahko branje predstavili širši strokovni javnosti.</p> <p>S pošiljanjem novic in obvestil o lahkem branju skrbimo za strokovno obveščenost naročnikov-knjižničarjev. Trudimo se za čimprejšnje pridobivanje gradiva in informacij o novitetah v lahkem branju. Gradivo v lahkem branju objavljamo na seznamu literature za lahko branje, dostopnem na spletni strani KOKR (https://www.knjiznica-ravne.si/kompetencni-center-za-lahko-branje/seznam-literature/).</p>

	<p>Strokovni javnosti smo na voljo za telefonska svetovanja in e-poštno korespondenco. Na željo posredujemo knjižnicam tudi svoje letake, brošure oziroma druge tiskovine. Na spletni strani je vsakomur dosegljiva celostna grafična podoba zbirke Berem zlahka (https://www.knjiznica-ravne.si/wp-content/uploads/2023/09/BEREM-ZLAHKA-cgp_LB.pdf), prav tako vpisnica in izjava o oprostitvi letne članarine v lahkem branju (https://www.knjiznica-ravne.si/wp-content/uploads/2022/11/VPISNICA-in-IZJAVA-o-oprostitvi-placila-letne-clanarine-v-LAHKEM-BRANJU-NOV-LOGO.pdf).</p> <p>Promocija v obliki zloženke o kompetenčnem centru, novic in obvestil o lahkem branju, objav na spletnih omrežjih in spletni strani, prispevka v časopisu 20 minut ter osebnega sodelovanja na strokovnih srečanjih je dosegla širok krog strokovne javnosti. To se kaže tudi kot interes slovenskih knjižnic po svetovanjih, ogledih in predstavitvah zbirke Berem zlahka in kompetenčnega centra za lahko branje.</p> <p>Druge knjižnice so povzele naš sistem označevanja gradiva za ranljive ciljne skupine (ime zbirke Berem zlahka, piktogrami za lahko branje, brajico, zvočne knjige, večji tisk, znakovni jezik, disleksija), kar prispeva k enotnosti glede storitev za ranljive skupine uporabnikov. Na ta način smo pripomogli k večji prepoznavnosti lahkega branja v knjižnicah, prav tako tudi v širši javnosti. V pripravi so strokovna priporočila za poenotenje postavitve gradiva, namenjenega posebnim skupinam uporabnikov.</p>
<p>Dostopnost rezultatov projekta/storitve za uporabnike na širšem območju</p>	<p>Kompetenčni center smo predstavili s strokovnima člankoma v Knjižničarskih novicah in na Cobiss Blogu.</p> <p>Svoje delo smo predstavili na izobraževanju <i>Prilagojeno pripovedovanje in komuniciranje</i> v Mestni knjižnici Ljubljana, pa tudi na strokovnem srečanju <i>Inkluzivnost splošnih knjižnic: Disleksija in druge motnje branja in pisanja</i>.</p> <p>Pripravili smo usposabljanja za uporabo knjižnice in posebne zbirke Berem zlahka v obliki delavnic, predstavitev in vodenih ogledov za končne uporabnike.</p> <p>Z vodenimi ogledi, predstavitvami in individualnimi svetovanji smo bili na razpolago vsem zainteresiranim strokovnjakom in splošni javnosti.</p> <p>Priročnik za celostno grafično podobo zbirke Berem zlahka je brezplačno na razpolago za uporabo (pošljamo ga po e-pošti in je dostopen na spletni strani: https://www.knjiznica-ravne.si/wp-content/uploads/2023/09/BEREM-ZLAHKA-cgp_LB.pdf).</p>

	<p>content/uploads/2023/09/BEREM-ZLAHKA-cgp_LB.pdf).</p> <p>Novice in obvestila o lahkem branju pošiljamo naročnikom - splošnim knjižnicam in vsem drugim, ki to želijo in se prijavijo na prejemanje novic, osebno ali na naši spletni strani: https://www.knjiznica-ravne.si/kompetencni_center_za_lahko_branje/prijava-na-novice-kompetencnega-centra-za-lahko-branje/.</p> <p>Na spletni strani KOKR sta prosto dostopni vpisnica in izjava o oprostitvi plačila članarine v lahkem branju: https://www.knjiznica-ravne.si/wp-content/uploads/2022/11/VPISNICA-in-IZJAVA-o-oprostitvi-placila-letne-clanarine-v-LAHKEM-BRANJU-NOV-LOGO.pdf.</p> <p>Na spletni strani objavljamo in sproti ažuriramo seznam literature v lahkem branju, ki zajema leposlovje, strokovno gradivo in periodiko v lahkem branju, pa tudi strokovna – informativna dela o lahkem branju: https://www.knjiznica-ravne.si/kompetencni_center_za_lahko_branje/seznam-literature/</p> <p>Vodič po knjižnici v lahkem branju je prav tako dostopen na spletni strani knjižnice: https://www.knjiznica-ravne.si/wp-content/uploads/2022/11/Obisk-KKFS-splet.pdf.</p> <p>Osnovne informacije o kompetenčnem centru prinaša brošura, dostopna na spletni strani KOKR: https://www.knjiznica-ravne.si/wp-content/uploads/2023/10/KCLB-tisk-koncna.pdf.</p>
<p>Izvedene oblike predstavitve rezultatov projekta/storitve</p>	<p>Kompetenčni center za lahko branje je predstavljen na spletni strani Koroške osrednje knjižnice. Ob raznih priložnostih nanj opozarjamo na knjižničnem Facebook profilu. Promovirali smo ga tudi na prireditvi <i>Dan za lahko branje</i>.</p> <p>Na spletni strani objavljamo in sproti ažuriramo seznam literature v lahkem branju, ki zajema leposlovje, strokovno gradivo in periodiko v lahkem branju, pa tudi strokovna – informativna dela o lahkem branju.</p> <p>O projektu in drugih novicah o lahkem branju obveščamo naročnike na naše novice in obvestila.</p> <p>Izdali smo informativno zloženko o kompetenčnem centru za lahko branje za splošno in strokovno javnost.</p> <p>Rezultate delovanja na področju lahkega branja smo predstavili tudi na spletni in Facebook strani knjižnice. Strokovni javnosti smo kompetenčni center za lahko branje predstavili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na delavnici <i>Lahko pomagam? – storitve za ranljive ciljne skupine v Koroški osrednji knjižnici</i>;

	<ul style="list-style-type: none"> - na izobraževanju Prilagojeno pripovedovanje in komuniciranje v Mestni knjižnici Ljubljana; - na strokovnem srečanju Inkluzivnost splošnih knjižnic v organizaciji Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto; - s predstavitvami in vodenimi ogledi po zbirki Berem zlahka.
--	--

Kratko vsebinsko poročilo o izvedeni kompetenčni vsebini:

Kompetenčni center skrbi za skupne strokovne in razvojne rešitve na področju lahkega branja v knjižničarstvu. Pri vzpostavitvi zbirke Berem zlahka smo za preprosto dostopanje do gradiva poskrbeli s primerno postavitvijo gradiva na policah in z grafičnimi oznakami.

Priročnik celostne grafične podobe je splošno dostopen na spletni strani Koroške osrednje knjižnice, na željo ga tudi pošljemo po e-pošti.

V pripravi je publikacija s strokovnimi usmeritvami na področju dela z uporabniki lahkega branja.

Strokovno javnost seznanjamo s svojim delom s pošiljanjem obvestil in novic, pa tudi s članki. Prvo leto delovanja kompetenčnega centra smo predstavili s prispevkom na COBISS blogu.

Na osnovi v letu 2022 izvedene ankete smo pripravili strokovni članek *Delovanje kompetenčnega centra za lahko branje v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika* in ga objavili v Knjižničarskih novicah.

V letu 2023 smo pripravili tiskovino z osnovnimi informacijami o kompetenčnem centru za lahko branje.

Kot kompetenčni center za poglobljeno poznavanje področja skrbimo z ustrezno usposobljenim kadrom, ki se usposablja s formalnim in neformalnim izobraževanjem:

Prilagojeno pripovedovanje in komuniciranje, Knjižnica in ljudje z oviranostmi, Knjižnica in starejši, Dan lahkega branja, Train 2 Validate, Access Cult, Delavnica 20 minut za lahko branje Koper, Delavnica 20 minut za lahko branje Kranj, Nadomestna in dopolnilna komunikacija, Lahko pomagam?, Priseljenci in priseljenke v knjižnici in knjigah, Knjižnica in ljudje z oviranostmi, SELSI - Razvoj lahkega branja in govorjenega lahkega jezika, SELSI - Easy Language - Speak to be Understood, ERASMUS+ (Lahko branje pri otrocih in odraslih: priprava učnih gradiv, Predavanje o gluhoti, predavanje Skotopični sindrom, Predavanje o demenci, Inkluzivnost splošnih knjižnic: Disleksija ter druge motnje branja in pisanja (SIKNM)).

Svoje delo smo predstavili strokovni javnosti na izobraževanju Prilagojeno pripovedovanje in komuniciranje v MKLJ, delavnici Lahko pomagam? (KOKR) in strokovnem srečanju Inkluzivnost splošnih knjižnic (SIKNM).

V kompetenčnem centru smo vzpostavili sodelovanje s slovenskimi knjižnicami (Mestna knjižnica Ljubljana, Mestna knjižnica Kranj, Knjižnica Srečka Vilharja Koper, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, Mariborska knjižnica, Knjižnica Velenje, Knjižnica Šmarje pri Jelšah, Knjižnica Radovljica ...) in z drugimi organizacijami (Zveza Sožitje; CVIU Velenje, društvo Mavrica izzivov).

Z uporabniki ranljivih ciljnih skupin sodelujemo pri pripravi tekstov v lahkem branju, jih vključujemo v branje za različne bralne značke, jim pripravljamo sezname gradiva, mesečna srečanja ob knjigah Knjižna paberkovanja in sproti dogovorjena bralna srečanja.

Delovanje kompetenčnega centra in zbirko Berem zlahka predstavimo ob vodenih ogledih knjižnice v skupinah ali individualno. Vključujemo jih tudi kot samostojne neposredne uporabnike, zato smo pripravili vpisnico in izjavo o oprostitvi plačila članarine v lahkem branju. Omogočamo jim brezplačno članarino, fleksibilnost pri rokih izposoje, izjeme pri plačilu zamudnine ...

Za uporabnike ranljivih ciljnih skupin izvajamo storitvi knjižnica na obisku in osebni knjižničar. Omogočamo jim tudi razne oblike vključevanja: prostovoljsko delo, avtorske razstave, dramski nastopi ...

Podrobnejše finančno poročilo o izvedeni kompetenčni vsebini

<i>Realizacija fiksnih programskih stroškov, ki so nastali kot posledica izvajanja kompetenčnih vsebin:</i>	znesek v EUR
Kompetenčni center za lahko branje	52.404,00€
<i>Realizacija variabilnih programskih stroškov</i>	
Programski stroški skupaj	52.404,00 € (od tega ministrstvo 20.000,00 €, 19.504,00 € knjižnica)

Obrazložitev porabe sredstev:

Programski stroški, ki so nastali kot posledica izvajanja kompetenčnih vsebin so v letu 2023 so znašali skupaj **52.404,00 €**. Od tega je ministrstvo financiralo fiksne stroške v vrednosti **20.000 €**. Ostale programske stroške v vrednosti **19.504,00 €** je pokrila knjižnica.

Podpisana odgovorna oseba knjižnice izjavljam, da je izvedba posebnih nalog osrednje območne knjižnice v letu 2023 potekala v skladu s pogodbo ter da so navedeni podatki točni in temeljijo na verodostojnih poslovnih listinah. Izjavljam, da imajo finančni podatki za podlago verodostojne knjigovodske listine in da je obračunska dokumentacija na vpogled v računovodstvu knjižnice.

Pripravil(a): Simona Šuler Pandev, koordinatorica območnih nalog

Datum:

žig

Podpis odgovorne osebe: